SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1688

av Sanna Backeskog och Linnéa Wickman (båda S)

Stärkt folkbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa en långsiktig och förutsägbar statlig finansiering av folkhögskolor och studieförbund samt stärka deras roll inom utbildning, omställning och demokratiskt deltagande och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Folkhögskolor och studieförbund har länge varit en viktig del av det svenska utbildningssystemet och föreningslivet och folkbildningen är en grundbult i att värna och stärka vår svenska demokrati. Folkbildningens frigörande förmåga är en avgörande motvikt mot auktoritära krafter. Bildningen, kulturen och föreningslivet går hand i hand med demokratin.

För många är folkhögskolan en andra chans att studera vidare - eller livets första utbildningsmöjlighet med förutsättningar som faktiskt fungerar för individen. Genom allmän kurs kan människor skaffa sig behörighet till högre studier, medan yrkesinriktade utbildningar ger möjlighet att utbilda sig för ett nytt arbete.

Studieförbunden erbjuder i sin tur mötesplatser för bildning, kultur och föreningsliv. Verksamheten har stor betydelse, inte minst på mindre orter, där utbudet av utbildning och kultur ofta är begränsat.

Den fria och frivilliga folkbildningen utgör en viktig del av det organiserade civilsamhället, där människor tillsammans utvecklar kunskaper, engagemang och möjligheter att påverka samhället. Denna självständighet är en av folkbildningens grundläggande styrkor och behöver värnas även när staten formulerar nya mål och förväntningar på verksamheten.

Folkbildningen har under Tidöregeringen fått det mycket svårt. I vårt hemlän Gävleborg finns exempel där verksamhet blivit tvingade att läggas ner eller kraftigt minska sin verksamhet - trots att det inte saknats intresse eller engagemang. Minskade statsbidrag och osäkerhet kring framtida finansiering gör det svårare att planera verksamheten. När kurser ställs in eller verksamheter läggs ned drabbas både deltagarna och de lokalsamhällen där folkbildningen verkar.

Det är svårt att bedriva utbildning med hög kvalitet när de ekonomiska villkoren förändras med kort framförhållning. Det är viktigt att kunna planera verksamheten, behålla personal och utveckla verksamheten för att nå ut till fler. Folkhögskolorna och studieförbunden behöver bättre långsiktiga ekonomiska förutsättningar som inte äts upp av ökade lokal- och verksamhetskostnader i tider där kostnadsökningen i samhället är hög.

Våra viktiga folkhögskolor och studieförbund ska ha förutsättningar att blomstra. Så stärks vår svenska gemenskap, demokrati och trygghet.

Sanna Backeskog (S) *Linnéa Wickman (S)*